

LEGI ȘI DECRETE

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

LEGE

pentru modificarea și completarea Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru modificarea altor acte normative

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Art. I. — Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 9, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(5) Orice persoană față de care s-a dispus în mod nelegal sau injust, în cursul procesului penal, o măsură privativă de libertate are dreptul la repararea pagubei suferite, în condițiile prevăzute de lege.”

2. La articolul 20, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (11), cu următorul cuprins:

„(11) Anterior rezolvării cauzei, organul de urmărire penală are obligația de a întreba persoana vătămată dacă se constituie parte civilă și dacă cere introducerea în cauză a părții responsabile civilmente, încheind un proces-verbal în acest sens.”

3. La articolul 21, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 21. — (1) Introducerea în procesul penal a părții responsabile civilmente poate avea loc, la cererea părții civile, până la rezolvarea cauzei de către procuror.”

7. Articolul 70 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Procedura de soluționare a abținerii sau a recuzării procurorului

Art. 70. — (1) În cursul urmăririi penale, asupra abținerii sau recuzării procurorului se pronunță procurorul ierarhic superior. Declarația de abținere sau cererea de recuzare se adresează acestuia, sub sancțiunea inadmisibilității.

(2) Inadmisibilitatea se constată de procurorul în fața căruia s-a formulat cererea de recuzare.

(3) Procurorul ierarhic superior soluționează cererea în 48 de ore, prin ordonanță care nu este supusă niciunei căi de atac.

(4) În cursul urmăririi penale, procurorul recuzat poate participa la soluționarea cererii privitoare la măsura preventivă și poate efectua acte sau dispune orice măsuri care justifică urgența.

(5) În cazul declarației de abținere, dispozițiile alin. (3) și (4) se aplică în mod corespunzător.

(6) În caz de admitere a abținerii sau a recuzării, procurorul ierarhic superior stabilește în ce măsură actele îndeplinite ori măsurile dispuse se mențin.

(7) Atunci când procedura se desfășoară în fața judecătorului de drepturi și libertăți, a judecătorului de cameră preliminară sau a instanței de judecată, declarația de abținere sau cererea de recuzare a procurorului care participă la ședința de judecată se adresează acestora, sub sancțiunea inadmisibilității. Inadmisibilitatea se constată de judecătorul sau, după caz, de completul de judecată în fața căruia s-a formulat.

(8) Abținerea sau recuzarea procurorului care participă la ședința de judecată se soluționează de judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, de completul de judecată în fața căruia a fost ridicată, în camera de consiliu, în cel mult 24 de ore. Dacă se apreciază necesar pentru soluționarea cererii, se pot efectua orice verificări și pot fi ascultați subiecții procesuali principali, părțile și procurorul care se abține sau a cărui recuzare se solicită.

(9) În caz de admitere a abținerii sau a recuzării procurorului care participă la ședința de judecată, judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, completul de judecată va stabili în ce măsură actele îndeplinite ori măsurile dispuse se mențin.

(10) Încheierea prin care se soluționează abținerea ori recuzarea nu este supusă niciunei căi de atac.”

4. La articolul 52, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Hotărârile definitive ale altor instanțe decât cele penale asupra unei chestiuni prealabile în procesul penal au autoritate de lucru judecat în fața instanței penale.”

5. La articolul 57, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Organele de cercetare penală speciale efectuează acte de urmărire penală numai în condițiile art. 55 alin. (5) și (6), corespunzător specializării structurii din care fac parte, în cazul săvârșirii infracțiunilor de către militari sau în cazul săvârșirii infracțiunilor de corupție și de serviciu prevăzute de Codul penal săvârșite de către personalul navigant al marinei civile, dacă fapta a pus sau a putut pune în pericol siguranța navei sau navigației ori a personalului.”

6. La articolul 63, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 63. — (1) Dispozițiile prevăzute la art. 41—46, 48 și art. 50 alin. (2) și (3) se aplică în mod corespunzător și în cursul urmăririi penale.”

8. La articolul 88 alineatul (2), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) martorul citat în cauză, cu excepția celui care s-a prevalat, în condițiile art. 117 alin. (1), de dreptul de a nu da declarații;”.

9. La articolul 102, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Nulitatea actului prin care s-a dispus sau autorizat administrarea unei probe ori prin care aceasta a fost administrată determină excluderea probei, precum și înlăturarea din dosarul cauzei a mijlocului de probă corespunzător probei excluse.”

12. Articolul 118 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Dreptul martorului la tăcere și neautoincriminare

Art. 118. — (1) Martorul are dreptul să nu declare fapte și împrejurări de fapt care, dacă ar fi cunoscute, l-ar incrimina. Organul judiciar este obligat să îi aducă la cunoștință acest drept înainte de fiecare audiere, în condițiile art. 120.

(2) Probele obținute cu încălcarea prevederilor alin. (1) nu pot fi folosite împotriva martorului în niciun proces penal. Dispozițiile art. 102 alin. (3) și (4) se aplică în mod corespunzător.

(3) Declarația de martor dată de o persoană care, în aceeași cauză, anterior declarației a avut sau, ulterior, a dobândit calitatea de suspect ori inculpat nu poate fi folosită împotriva sa. Organele judiciare au obligația să menționeze, cu ocazia consemnării declarației, calitatea procesuală anterioară.

(4) Dacă martorul se prezintă la audiere însoțit de un avocat, acesta poate asista la audiere.”

13. La articolul 119, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Martorului i se comunică obiectul cauzei, faptele sau împrejurările de fapt pentru dovedirea cărora a fost propus ca martor și apoi este întrebat dacă este membru de familie sau fost soț al suspectului, inculpatului, persoanei vătămate ori al

10. La articolul 117 alineatul (1), după litera b) se introduce o nouă literă, lit. c), cu următorul cuprins:

„c) persoanele care au stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți sau aceloră dintre părinți și copii, dacă dovedesc că au conviețuit sau conviețuiesc cu suspectul sau inculpatul.”

11. La articolul 117, alineatele (2) și (3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(2) După îndeplinirea dispozițiilor art. 119, organele judiciare comunică persoanelor prevăzute la alin. (1) dreptul de a nu da declarații în calitate de martor.

(3) Dacă persoanele prevăzute la alin. (1) sunt de acord să dea declarații, în privința acestora sunt aplicabile dispozițiile art. 120 și 121.”

celorlalte părți din procesul penal, dacă a stabilit relații asemănătoare aceloră dintre soți sau dintre părinți și copii ori se află în relații de prietenie sau de dușmănie cu aceste persoane, precum și dacă a suferit vreo pagubă în urma săvârșirii infracțiunii.”

14. Articolul 120 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Comunicarea drepturilor și obligațiilor

Art. 120. — (1) După depunerea jurământului sau a declarației solemne, martorului i se aduc la cunoștință următoarele drepturi și obligații:

a) dreptul de a fi supus măsurilor de protecție și de a beneficia de restituirea cheltuielilor prilejuite de chemarea în fața organelor judiciare, atunci când sunt îndeplinite condițiile prevăzute de lege;

b) obligația de a se prezenta la chemările organelor judiciare, atrăgându-i-se atenția că, în cazul neîndeplinirii acestei obligații, se poate emite mandat de aducere împotriva sa;

c) obligația de a comunica, în scris, în termen de 5 zile, orice schimbare a adresei la care este citat, atrăgându-i-se atenția că, în cazul neîndeplinirii acestei obligații, se poate dispune împotriva sa sancțiunea prevăzută la art. 283 alin. (4);

d) obligația de a da declarații conforme cu realitatea, atrăgându-i-se atenția că legea pedepsește infracțiunea de mărturie mincinoasă;

e) dreptul de a nu declara fapte și împrejurări de fapt care, dacă ar fi cunoscute, l-ar incrimina.

(2) Despre aducerea la cunoștință a drepturilor și obligațiilor prevăzute la alin. (1) se face mențiune în cuprinsul declarației.”

15. La articolul 121, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 121. — (1) În cursul urmăririi penale și judecării, după îndeplinirea dispozițiilor art. 119, organul de urmărire penală și președintele completului solicită martorului depunerea jurământului sau a declarației solemne.”

16. La articolul 126, alineatul (6) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(6) Judecătorul de cameră preliminară, în termen de 15 zile de la primirea dosarului, iar instanța de judecată,

înainte de începerea cercetării judecătorești, precum și înainte de fiecare audiere a unui martor care beneficiază de o măsură de protecție dintre cele prevăzute la alin. (1), verifică din oficiu dacă mai subzistă temeiurile care au determinat luarea acesteia și dispune prin încheiere, după caz, menținerea sau încetarea măsurii. Prevederile art. 128 alin. (4)—(6) și alin. (7) teza întâi se aplică în mod corespunzător.”

17. După articolul 139 se introduc două noi articole, art. 139¹ și 139², cu următorul cuprins:

„Înregistrările obținute din activități specifice culegerii de informații

Art. 139¹. — (1) Înregistrările rezultate din activitățile specifice culegerii de informații care presupun restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți fundamentale ale omului pot fi folosite ca mijloace de probă în procesul penal dacă din cuprinsul acestora rezultă date sau informații privitoare la pregătirea ori săvârșirea unei infracțiuni dintre cele prevăzute la art. 139 alin. (2) și au fost respectate prevederile legale care reglementează obținerea acestor înregistrări.

(2) Legalitatea încheierii prin care s-au autorizat activitățile respective, a mandatului emis în baza acesteia, a modului de punere în executare a autorizării, precum și a înregistrărilor rezultate se verifică, după caz:

- a) în procedura de cameră preliminară;
- b) în procedura plângerii împotriva soluției de clasare, în condițiile art. 341 alin. (7);
- c) în procedura prevăzută la art. 139².

(3) În cazurile prevăzute la alin. (2) lit. a) și b), dacă s-au formulat cereri și excepții ori, după caz, judecătorul de cameră preliminară a ridicat din oficiu excepții cu privire la înregistrările rezultate din activitățile autorizate, acesta sesizează prin încheiere Înalta Curte de Casație și Justiție în vederea verificării legalității acestor activități și transmite dosarul cauzei, împreună cu cererile și excepțiile formulate. Până la rămânerea definitivă a încheierii Înaltei Curți de Casație și Justiție, procedura de cameră preliminară ori, după caz, cea de soluționare a plângerii împotriva soluției de clasare se suspendă.

(4) După înregistrarea sesizării, dosarul este repartizat aleatoriu unui judecător de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție. Acesta fixează termen de soluționare în camera de consiliu și dispune citarea părților și a persoanei vătămate și încunoștințarea procurorului.

(5) Judecătorul care a autorizat activitățile specifice culegerii de informații prevăzute la alin. (1) nu poate participa la soluționarea sesizării privind legalitatea acestora.

(6) Ținând seama de cererile și excepțiile formulate și luând concluziile procurorului, precum și ale părților și persoanei vătămate, dacă sunt prezente, judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție se pronunță, prin încheiere, asupra legalității activităților din care au rezultat înregistrările, în raport cu dispozițiile legale în temeiul cărora acestea au fost autorizate și pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricăror alte mijloace de probă. Prevederile art. 345 alin. (1)¹ și (1)² se aplică în mod corespunzător.

(7) Împotriva încheierii prevăzute la alin. (6), procurorul, părțile și persoana vătămată pot formula contestație în termen de 3 zile de la comunicare.

(8) Contestația se soluționează de un complet format din 2 judecători de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție, dispozițiile alin. (4)–(6), precum și cele ale art. 347 alin. (4) aplicându-se în mod corespunzător.

(9) După rămânerea definitivă, încheierea se comunică de îndată judecătorului de cameră preliminară care a dispus sesizarea.

(10) Constatarea nelegalității autorizării sau a modului de punere în executare a activităților specifice culegerii de informații din care au rezultat înregistrări atrage aplicarea dispozițiilor art. 102 alin. (3).

Plângerea împotriva unei activități specifice culegerii de informații

Art. 139². — (1) Orice persoană vizată de o activitate specifică culegerii de informații prevăzută la art. 139¹ alin. (1) și care nu a dobândit calitatea de parte în cursul procesului penal, precum și inculpatul față de care s-a dispus renunțarea la urmărirea penală sau clasarea pot formula plângere cu privire la legalitatea încheierii prin care s-au autorizat activitățile respective, a mandatului emis în baza acesteia, a modului de punere în executare a autorizării, precum și a înregistrărilor rezultate.

(2) După încetarea activităților autorizate, procurorul informează, în scris, persoana prevăzută la alin. (1) cu privire la activitățile din care au rezultat înregistrările folosite ca mijloace de probă în procesul penal. Dispozițiile art. 145 alin. (2) și (3) și ale art. 145¹ alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

(3) Termenul de formulare a plângerii este de 20 de zile, dispozițiile art. 145¹ alin. (3) aplicându-se în mod corespunzător.

(4) Plângerea se adresează Înaltei Curți de Casație și Justiție și se soluționează de un judecător de cameră preliminară. Dispozițiile art. 145¹ alin. (5) și (6) și ale art. 139¹ alin. (5) se aplică în mod corespunzător.

(5) Judecătorul de cameră preliminară se pronunță asupra legalității activităților din care au rezultat înregistrările, prin încheiere definitivă, în raport cu dispozițiile legale în temeiul cărora acestea au fost autorizate și pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricăror alte mijloace de probă. Prevederile art. 145¹ alin. (8) și (9) se aplică în mod corespunzător.”

18. Articolul 145 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Informarea persoanei supravegheate**

Art. 145. — (1) În cel mult 10 zile de la încetarea măsurii de supraveghere tehnică, procurorul informează în scris pe fiecare persoană supravegheată despre măsura de supraveghere tehnică ce a fost dispusă în privința sa.

(2) În termen de 20 de zile de la primirea informării scrise prevăzute la alin. (1), persoana supravegheată are dreptul de a solicita procurorului să îi aducă la cunoștință conținutul proceselor-verbale în care sunt consemnate activitățile de supraveghere tehnică efectuate, precum și să îi asigure ascultarea convorbirilor, comunicărilor sau conversațiilor ori vizionarea imaginilor rezultate din activitatea de supraveghere tehnică.

(3) Procurorul poate să amâne motivat, cel mai târziu până la rezolvarea cauzei, efectuarea informării scrise sau prezentarea conținutului suporturilor pe care sunt stocate activitățile de supraveghere tehnică ori a proceselor-verbale de redare, dacă aceasta ar putea conduce la:

- a) perturbarea sau periclitarea bunei desfășurări a urmăririi penale în cauză;
- b) punerea în pericol a siguranței victimei, a martorilor sau a membrilor familiilor acestora;
- c) dificultăți în supravegherea tehnică asupra altor persoane implicate în cauză.”

19. După articolul 145 se introduce un nou articol, art. 145¹, cu următorul cuprins:**„Plângerea împotriva măsurilor de supraveghere tehnică**

Art. 145¹. — (1) După rezolvarea cauzei de către procuror, orice persoană cu privire la care s-a dispus sau confirmat o măsură de supraveghere tehnică și care nu a dobândit în acea cauză calitatea de parte, precum și inculpatul față de care s-a dispus renunțarea la urmărirea penală sau clasarea pot formula plângere împotriva măsurii și a modului de punere în executare a acesteia.

(2) Îndată după rezolvarea cauzei, procurorul încunoștințează în scris persoana supravegheată cu privire la emiterea rechizitoriului sau a ordonanței de clasare ori de renunțare la urmărirea penală.

(3) Termenul de exercitare a plângerii este de 20 de zile și curge, după caz:

a) de la data primirii încunoștințării scrise prevăzute la alin. (2), când informarea scrisă prevăzută la art. 145 alin. (1) și, după caz, prezentarea conținutului suporturilor pe care sunt stocate activitățile de supraveghere tehnică ori a proceselor-verbale de redare au loc înainte de rezolvarea cauzei;

b) de la data primirii informării scrise prevăzute la art. 145 alin. (1) sau, după caz, de la data prezentării conținutului suporturilor pe care sunt stocate activitățile de supraveghere tehnică ori a proceselor-verbale de redare, când aceasta are loc după rezolvarea cauzei.

(4) Plângerea se adresează judecătorului de cameră preliminară de la instanța căreia i-ar reveni, potrivit legii, competența să judece cauza în primă instanță.

(5) Plângerea greșit îndreptată se trimite pe cale administrativă instanței competente și se consideră valabilă dacă a fost introdusă în termen la organul judiciar necompetent.

(6) Plângerea se soluționează în camera de consiliu, cu participarea procurorului și cu citarea petentului.

(7) Judecătorul de cameră preliminară verifică legalitatea măsurii de supraveghere tehnică, precum și a modului de punere în executare a acesteia în raport cu dispozițiile art. 139 și art. 140—144, pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricăror alte mijloace de probă.

(8) Judecătorul de cameră preliminară se pronunță în camera de consiliu, prin încheiere motivată, care nu este supusă niciunei căi de atac, putând dispune următoarele soluții:

a) respinge plângerea ca inadmisibilă dacă este formulată cu încălcarea alin. (1), ca tardivă dacă este formulată cu încălcarea alin. (3) sau ca neîntemeiată;

b) admite plângerea și constată nelegalitatea măsurii de supraveghere tehnică, dacă aceasta a fost dispusă, confirmată, prelungită ori, după caz, pusă în executare în mod nelegal.

(9) În cazul admiterii plângerii, judecătorul dispune distrugerea datelor și a înregistrărilor rezultate din activitățile de supraveghere tehnică nelegal efectuate. Procurorul distruge probele astfel obținute și întocmește un proces-verbal în acest sens, care se depune la dosarul cauzei.”

20. La articolul 146¹, alineatul (8) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(8) Dispozițiile art. 145 și 145¹ se aplică în mod corespunzător.”

21. La articolul 146¹, alineatul (9) se abrogă.**22. La articolul 147, alineatul (8) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(8) Dispozițiile art. 145 alin. (2) și (3) se aplică în mod corespunzător.”

23. La articolul 174, denumirea marginală se modifică și va avea următorul cuprins:

„Incompatibilitatea expertului și a specialistului”.

24. La articolul 174, după alineatul (4) se introduce un nou alineat, alin. (5), cu următorul cuprins:

„(5) Prevederile alin. (1) și (4) se aplică în mod corespunzător în cazul specialiștilor prevăzuți la art. 172 alin. (10).”

25. La articolul 213, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Judecătorul de drepturi și libertăți sesizat conform alin. (1) fixează termen de soluționare în camera de consiliu și dispune citarea inculpatului. Plângerea se soluționează în termen de 5 zile de la înregistrare.”

26. La articolul 215¹, alineatul (8) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(8) În cursul judecății, durata totală a controlului judiciar nu poate depăși un termen rezonabil și, în nicio situație, nu poate depăși 5 ani de la momentul trimiterii în judecată.”

27. La articolul 223, după alineatul (2) se introduce un nou alineat, alin. (3), cu următorul cuprins:

„(3) Față de inculpatul care, în aceeași cauză, în cursul urmăririi penale, al procedurii de cameră preliminară sau al judecății, a mai fost arestat preventiv sau față de care s-a dispus anterior arestul la domiciliu, se poate dispune măsura arestării preventive numai dacă au intervenit temeiuri noi care fac necesară privarea sa de libertate.”

28. La articolul 235, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 235. — (1) Propunerea de prelungire a arestării preventive împreună cu dosarul cauzei se depun la judecătorul de drepturi și libertăți cu cel puțin 5 zile înainte de expirarea duratei arestării preventive, sub sancțiunea nulității absolute.”

29. La articolul 238, alineatul (3) se abrogă.

30. La articolul 241 alineatul (1), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) la expirarea termenelor prevăzute de lege sau stabilite de organele judiciare ori la împlinirea duratei maxime prevăzute de lege;”

31. La articolul 252³, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Asupra valorificării bunurilor mobile sechestrare, precum și cu privire la cererile prevăzute la alin. (2), instanța de judecată dispune prin încheiere motivată.”

32. La articolul 252³, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (4), cu următorul cuprins:

„(4) Împotriva încheierii prevăzute la alin. (3) se poate face contestație la instanța ierarhic superioară, respectiv la completul competent al Înaltei Curți de Casație și Justiție, de către părți, custode, procuror, precum și de către orice altă persoană interesată, dispozițiile art. 252² alin. (4)—(7) aplicându-se în mod corespunzător.”

33. La articolul 281 alineatul (1), după litera b) se introduce o nouă literă, lit. b¹), cu următorul cuprins:

„b¹) competența materială și competența după calitatea persoanei a organului de urmărire penală;”

34. La articolul 281, alineatele (3) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(3) Încălcarea dispozițiilor legale prevăzute la alin. (1) lit. a), b), c) și d) poate fi invocată în orice stare a procesului.

(4) Încălcarea dispozițiilor legale prevăzute la alin. (1) lit. b¹), e) și f) poate fi invocată:

a) până la încheierea procedurii în camera preliminară, dacă încălcarea a intervenit în cursul urmăririi penale;

b) în orice stare a procesului, dacă încălcarea a intervenit în procedura camerei preliminare sau în cursul judecății;

c) în orice stare a procesului, indiferent de momentul la care a intervenit încălcarea, când instanța a fost sesizată cu un acord de recunoaștere a vinovăției.”

35. La articolul 282, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Nulitatea relativă poate fi invocată de suspect, inculpat, celelalte părți sau persoana vătămată, atunci când există un

interes procesual propriu în respectarea dispoziției legale încălcate, de procuror, precum și, din oficiu, de judecătorul de drepturi și libertăți, judecătorul de cameră preliminară sau, după caz, de instanța de judecată.”

36. La articolul 341, alineatele (5¹) și (9) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„(5¹) Judecătorul de cameră preliminară, soluționând plângerea, în cazul prevăzut la alin. (6) verifică soluția atacată pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricăror înscrisuri noi prezentate, iar în cazul prevăzut la alin. (7), pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricăror alte mijloace de probă.

(9) În cazul prevăzut la alin. (7) pct. 2 lit. c), în termen de 3 zile de la comunicarea încheierii procurorul, petentul și intimații pot face, motivat, contestație cu privire la dispoziția de începere a judecății, precum și cu privire la modul de soluționare a excepțiilor privind legalitatea administrării probelor și a efectuării urmăririi penale.”

37. La articolul 345, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 345. — (1) La termenul stabilit conform art. 344 alin. (4), judecătorul de cameră preliminară soluționează cererile și excepțiile formulate, precum și excepțiile ridicate din oficiu, în camera de consiliu, pe baza lucrărilor și a materialului din dosarul de urmărire penală și a oricăror alte mijloace de probă, ascultând concluziile părților și ale persoanei vătămate, dacă sunt prezente, precum și ale procurorului.”

38. La articolul 345, după alineatul (1) se introduc două noi alineate, alin. (11) și (12), cu următorul cuprins:

„(11) În cazul în care actul de sesizare se întemeiază pe probe ce constituie informații clasificate, judecătorul de cameră preliminară solicită autorității competente, de urgență, declasificarea sau trecerea acestora la un nivel inferior de clasificare și, după caz, acordă apărătorilor părților și ai persoanei vătămate accesul la informațiile clasificate, condiționat de deținerea autorizației de acces prevăzute de lege. Dacă aceștia nu dețin autorizația de acces prevăzută de lege, iar părțile sau, după caz, persoana vătămată nu își desemnează un alt apărător care deține autorizația prevăzută de lege, judecătorul de cameră preliminară ia măsuri pentru desemnarea unor avocați din oficiu care dețin această autorizație.

(12) După consultarea autorității competente, judecătorul de cameră preliminară, prin încheiere, poate refuza motivat accesul la informațiile clasificate dacă acesta ar putea conduce la periclitarea gravă a vieții sau a drepturilor fundamentale ale unei persoane sau dacă refuzul este strict necesar pentru apărarea securității naționale ori a unui alt interes public important. În acest caz, informațiile clasificate nu pot servi la pronunțarea unei soluții de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei în cauză.”

39. La articolul 346 alineatul (3), litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:

„a) rechizitoriul este emis de un procuror incompetent după materie sau după calitatea persoanei ori este neregularitar întocmit, iar neregularitatea nu a fost remediată de procuror în termenul prevăzut la art. 345 alin. (3), dacă neregularitatea atrage imposibilitatea stabilirii obiectului sau limitelor judecății;”

40. Articolul 348 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Măsurile preventive în procedura de cameră preliminară

Art. 348. — În procedura de cameră preliminară, asupra măsurilor preventive se pronunță judecătorul de cameră preliminară de la instanța sesizată cu rechizitoriul.”

41. **La articolul 352, alineatele (11) și (12) se abrogă.**

42. **La articolul 374, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(3) Președintele pune în vedere persoanei vătămate că se poate constitui parte civilă până la începerea cercetării judecătorești.”

43. **La articolul 374, după alineatul (10) se introduc două noi alineate, alin. (11) și (12), cu următorul cuprins:**

„(11) Dacă urmează a fi administrate probe ce constituie informații clasificate, instanța solicită autorității competente, de urgență, declasificarea sau trecerea acestora la un nivel inferior de clasificare și, după caz, acordă apărătorilor părților și ai persoanei vătămate accesul la informațiile clasificate, condiționat de deținerea autorizației de acces prevăzute de lege. Dacă aceștia nu dețin autorizația de acces prevăzută de lege, iar părțile sau, după caz, persoana vătămată nu își desemnează un alt apărător care deține autorizația prevăzută de lege, instanța ia măsuri pentru desemnarea unor avocați din oficiu care dețin această autorizație.

(12) După consultarea autorității competente, instanța, prin încheiere, poate refuza motivat accesul la informațiile clasificate dacă acesta ar putea conduce la periclitarea gravă a vieții sau a drepturilor fundamentale ale unei persoane sau dacă refuzul este strict necesar pentru apărarea securității naționale ori a unui alt interes public important. În acest caz, informațiile clasificate nu pot servi la pronunțarea unei soluții de condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei sau de amânare a aplicării pedepsei în cauză.”

47. **După articolul 386 se introduce un nou articol, art. 386¹, cu următorul cuprins:**

„Reluarea procedurii de cameră preliminară

Art. 386¹. — Dacă în cursul judecății se constată nulitatea absolută a procedurii de cameră preliminară, instanța, prin încheiere, desființează actul prin care s-a dispus începerea judecății și stabilește limitele în care procedura va fi reluată, încheierea fiind supusă contestației în condițiile art. 425¹.”

48. **La articolul 421 alineatul (1) punctul 2, litera a) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„a) desființează sentința primei instanțe și pronunță o nouă hotărâre, procedând potrivit regulilor referitoare la soluționarea acțiunii penale și a acțiunii civile la judecata în fond. Instanța de apel readministrează declarațiile pe care prima instanță și-a întemeiat soluția de achitare, dispozițiile art. 374 alin. (7)—(12) și ale art. 383 alin. (3) și (4) aplicându-se în mod corespunzător;”

49. **La articolul 434 alineatul (2), literele e), f) și g) se abrogă.**

50. **La articolul 453, alineatele (3) și (4) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„(3) Cazul prevăzut la alin. (1) lit. f) poate fi invocat ca motiv de revizuire numai în favoarea persoanei condamnate sau a celei față de care s-a dispus renunțarea la aplicarea pedepsei ori amânarea aplicării pedepsei.

(4) Cazul prevăzut la alin. (1) lit. a) constituie motiv de revizuire dacă pe baza faptelor sau împrejurărilor noi se poate dovedi netemeinicia hotărârii de achitare, condamnare, de renunțare la aplicarea pedepsei, de amânare a aplicării pedepsei ori de încetare a procesului penal, iar cazurile prevăzute la alin. (1) lit. b)—d) și f) constituie motive de revizuire dacă au dus la pronunțarea unei hotărâri nelegale sau netemeinice.”

51. **La articolul 457, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(2) Cererea de revizuire în defavoarea condamnatului, a celui achitat sau a celui față de care s-a încetat procesul penal se poate face în termen de 3 luni, care curge:

44. **La articolul 375, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(3) Dacă respinge cererea, instanța procedează potrivit art. 374 alin. (5)—(12).”

45. **La articolul 377, alineatele (4) și (5) se modifică și vor avea următorul cuprins:**

„(4) Dacă instanța constată, din oficiu, la cererea procurorului, a părților ori a persoanei vătămate, că încadrarea juridică dată faptei prin actul de sesizare trebuie schimbată, este obligată să pună în discuție noua încadrare, dispozițiile art. 386 aplicându-se în mod corespunzător.

(5) Dacă pentru stabilirea încadrării juridice, precum și dacă, după schimbarea încadrării juridice, este necesară administrarea altor probe, instanța, luând concluziile procurorului, părților ori ale persoanei vătămate, dispune efectuarea cercetării judecătorești, dispozițiile art. 374 alin. (5)—(12) aplicându-se în mod corespunzător.”

46. **La articolul 386, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 386. — (1) Dacă în cursul judecății se consideră că încadrarea juridică dată faptei prin actul de sesizare urmează a fi schimbată, instanța este obligată să pună în discuție noua încadrare și să atragă atenția inculpatului că are dreptul să ceară lăsarea cauzei mai la urmă sau amânarea judecății, pentru a-și pregăti apărarea. Dacă dispune schimbarea încadrării juridice, instanța pune în vedere inculpatului că are dreptul să ceară lăsarea cauzei mai la urmă sau amânarea judecății, pentru pregătirea apărării față de noua încadrare.”

a) în cazurile prevăzute la art. 453 alin. (1) lit. a)—d), când nu sunt constatate prin hotărâre definitivă, de la data când faptele sau împrejurările au fost cunoscute de persoana care face cererea sau de la data când aceasta a luat cunoștință de împrejurările pentru care constatarea infracțiunii nu se poate face printr-o hotărâre penală, dar nu mai târziu de 3 ani de la data producerii acestora;

b) în cazurile prevăzute la art. 453 alin. (1) lit. a)—d), dacă sunt constatate prin hotărâre definitivă, de la data când hotărârea a fost cunoscută de persoana care face cererea, dar nu mai târziu de un an de la data rămânerii definitive a hotărârii penale;

c) în cazul prevăzut la art. 453 alin. (1) lit. e), de la data când hotărârile ce nu se conciliază au fost cunoscute de persoana care face cererea.”

52. **La articolul 469, alineatul (7) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„(7) Admiterea cererii de redeschidere a procesului penal atrage desființarea de drept a hotărârii sau, după caz, a hotărârilor pronunțate în lipsa persoanei condamnate. Judecata se reia din faza procesuală desfășurată în lipsa persoanei condamnate.”

53. **La articolul 505, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:**

„Art. 505. — (1) Când suspectul ori inculpatul este minor, la orice ascultare sau confruntare a acestuia organul de urmărire penală dispune citarea părinților ori, după caz, a tutorelui, curatorului sau a persoanei în îngrijirea ori supravegherea căreia se află temporar minorul, precum și a direcției generale de asistență socială și protecție a copilului din localitatea unde se desfășoară audierea.”

54. **La articolul 505, alineatul (2) se abrogă.**

55. Articolul 539 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Dreptul la repararea pagubei în cazul privării nelegale sau injuste de libertate**

Art. 539. — (1) Are dreptul la repararea pagubei și persoana față de care, în cursul procesului penal, s-a dispus o măsură preventivă privativă de libertate, dacă:

a) măsura a fost constatată ca nelegală;
b) pentru infracțiunea care a justificat luarea măsurii s-a dispus în temeiul art. 16 alin. (1) lit. a)—d) clasarea sau achitarea, cu excepția cazului în care soluția s-a dispus ca urmare a dezincriminării faptei săvârșite.

(2) Situațiile prevăzute la alin. (1) se dovedesc prin ordonanța procurorului de revocare a măsurii reținerii ori de clasare, prin încheierea definitivă a judecătorului de drepturi și libertăți, a judecătorului de cameră preliminară ori a instanței de judecată de revocare a măsurii preventive privative de libertate ori prin care s-a constat încetarea de drept a acesteia sau, după caz, prin hotărârea definitivă de achitare.

(3) În situația prevăzută la alin. (1) lit. b), persoana nu este îndreptățită să ceară repararea de către stat a pagubei suferite dacă, prin declarații mincinoase sau în orice alt fel, a determinat luarea măsurii preventive privative de libertate, în afara cazurilor în care a fost obligată să procedeze astfel.”

56. După articolul 539 se introduce un nou articol, art. 539¹, cu următorul cuprins:**„Dreptul la repararea pagubei în cazul măsurilor de supraveghere tehnică ori al activităților specifice culegerii de informații dispuse în mod nelegal**

Art. 539¹. — (1) Persoana față de care s-a dispus, confirmat, prelungit ori s-a pus în executare în mod nelegal o măsură de supraveghere tehnică are dreptul la despăgubiri pentru prejudiciul produs prin această măsură. De acest drept beneficiază, în aceleași condiții, și persoana față de care s-a autorizat ori pus în executare o activitate specifică culegerii de informații care presupune restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți fundamentale ale omului.

(2) Caracterul nelegal al măsurii de supraveghere tehnică se stabilește prin încheierea prevăzută la art. 145¹ alin. (8) lit. b) sau, după caz, prin încheierea definitivă a judecătorului de cameră preliminară pronunțată în temeiul art. 341 alin. (7) pct. 2 sau al art. 345 alin. (2).

(3) Caracterul nelegal al activității specifice culegerii de informații se stabilește prin încheierea definitivă pronunțată de judecătorul de cameră preliminară de la Înalta Curte de Casație și Justiție în procedura prevăzută la art. 139¹ sau, după caz, la art. 139².”

57. La articolul 540, alineatele (1)—(3) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 540. — (1) La stabilirea întinderii reparației se ține seama de durata privării nelegale sau injuste de libertate, precum și de consecințele produse asupra persoanei, asupra familiei celui privat de libertate ori asupra celui aflat în situația prevăzută la art. 538, iar în cazul celui aflat în situația prevăzută la art. 539¹ alin. (1), de durata, precum și de consecințele măsurii asupra persoanei și asupra vieții intime, familiale și private a acesteia.

(2) În cazurile prevăzute la art. 538 și 539, reparația constă în plata unei sume de bani sau în constituirea unei rente viagere ori în obligația ca, pe cheltuielile statului, cel reținut sau arestat nelegal să fie încredințat unui institut de asistență socială și medicală. În cazul prevăzut la art. 539¹ alin. (1), reparația constă în plata unei sume de bani.

(3) La alegerea felului reparației și la stabilirea întinderii acesteia se va ține seama de situația celui îndreptățit la repararea pagubei și de natura daunei produse.”

58. La articolul 541, alineatele (1) și (2) se modifică și vor avea următorul cuprins:

„Art. 541. — (1) Acțiunea pentru repararea pagubei poate fi pornită de persoana îndreptățită, potrivit art. 538—539¹, iar după moartea acesteia poate fi continuată sau pornită de către persoanele care se aflau în întreținerea sa la data decesului.

(2) Acțiunea poate fi introdusă în termen de 6 luni de la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată, a ordonanței sau, după caz, a încheierilor organelor judiciare prin care s-a constat eroarea judiciară, privarea nelegală sau injustă de libertate, respectiv caracterul nelegal al măsurii de supraveghere tehnică.”

59. Articolul 542 se modifică și va avea următorul cuprins:**„Acțiunea în regres**

Art. 542. — (1) În cazul în care repararea pagubei a fost acordată potrivit art. 541, pentru vreunul dintre cazurile prevăzute la art. 538 și art. 539 alin. (1) lit. a), precum și în situația în care statul român a fost condamnat de către o instanță internațională pentru vreunul dintre aceste cazuri, acțiunea în regres pentru recuperarea sumei achitate poate fi îndreptată împotriva persoanei care, cu rea-credință sau din culpă gravă, a provocat situația generatoare de daune sau împotriva instituției la care aceasta este asigurată pentru despăgubiri în caz de prejudicii provocate în exercițiul profesiei.

(2) Statul trebuie să dovedească în cadrul acțiunii în regres, prin ordonanța procurorului sau hotărâre penală definitivă, că cel asigurat în condițiile alin. (1), cu rea-credință sau din culpă gravă profesională, a produs eroarea judiciară sau privarea nelegală de libertate cauzatoare de prejudicii ori, după caz, a dispus, confirmat, prelungit sau a pus în executare în mod nelegal măsura de supraveghere tehnică.”

60. La articolul 589 alineatul (1), litera b) se modifică și va avea următorul cuprins:

„b) când persoana condamnată este gravidă sau are un copil mai mic de un an. În aceste cazuri, executarea pedepsei se amână până la încetarea cauzei care a determinat amânarea.”

61. La articolul 595, denumirea marginală se modifică și va avea următorul cuprins:

„Intervenirea unei legi penale noi sau a unei decizii a Curții Constituționale”.

62. La articolul 595, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1¹), cu următorul cuprins:

„(1¹) Prevederile alin. (1) se aplică în mod corespunzător și în cazul admiterii unei excepții de neconstituționalitate, dacă, în urma acestei decizii a Curții Constituționale, o faptă determinată nu mai întrunește elementele constitutive ale unei infracțiuni sau forma de vinovăție cerută de lege pentru existența infracțiunii ori dacă respectiva decizie determină reducerea limitei maxime a pedepsei sau a măsurii prevăzute de lege, iar pedeapsa sau măsura care se execută ori urmează a se executa depășește acest maxim.”

63. La articolul 595, alineatul (2) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(2) Aplicarea dispozițiilor alin. (1) și (1¹) se face din oficiu sau la cererea procurorului ori a persoanei condamnate de către instanța de executare, iar dacă persoana condamnată se află în executarea pedepsei sau a unei măsuri educative, de către instanța corespunzătoare în grad în a cărei circumscripție se află locul de deținere sau, după caz, centrul educativ ori centrul de detenție.”

Art. II. — (1) Dispozițiile art. 145¹ alin. (1) și (4)—(9) din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare, se aplică și măsurilor de supraveghere tehnică dispuse în cauzele penale soluționate de procuror anterior intrării în vigoare a prezentei legi, dacă acestea se aflau în curs de executare la data de 6 iulie 2017, data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei Curții Constituționale nr. 244/2017, ori au fost dispuse și puse în executare între această dată și data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Dacă anterior intrării în vigoare a prezentei legi nu au făcut obiectul unor hotărâri judecătorești definitive în ceea ce privește legalitatea lor, măsurile de supraveghere tehnică prevăzute la alin. (1) pot fi contestate în termen de 20 de zile, care curge:

a) de la data intrării în vigoare a prezentei legi, când informarea scrisă prevăzută la art. 145 alin. (1) din Legea nr. 135/2010, cu modificările și completările ulterioare, și, după caz, prezentarea conținutului suporturilor pe care sunt stocate

activitățile de supraveghere tehnică ori a proceselor-verbale de redare au avut loc înainte de intrarea în vigoare a acesteia;

b) de la data primirii informării scrise prevăzute la art. 145 alin. (1) din Legea nr. 135/2010, cu modificările și completările ulterioare, sau, după caz, de la data prezentării conținutului suporturilor pe care sunt stocate activitățile de supraveghere tehnică ori a proceselor-verbale de redare, dacă aceasta este ulterioară intrării în vigoare a prezentei legi.

Art. III. — (1) Persoanele față de care, începând cu data de 6 iulie 2017, data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei Curții Constituționale nr. 244/2017, s-au pus în executare măsuri de supraveghere tehnică, constatate ca nelegale prin hotărâri judecătorești rămase definitive anterior intrării în vigoare a prezentei legi, pot exercita acțiunea în despăgubiri prevăzută la art. 539¹ din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

(2) Caracterul nelegal al măsurilor de supraveghere tehnică prevăzute la alin. (1) se dovedește prin încheierea definitivă a judecătorului de drepturi și libertăți, a judecătorului de cameră preliminară sau, după caz, prin hotărârea definitivă a instanței de judecată.

Art. IV. — (1) Au dreptul la despăgubiri în temeiul art. 539 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare, persoanele care la data de 12 mai 2021, data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, a Deciziei Curții Constituționale nr. 136/2021, se aflau în executarea unei măsuri preventive privative de libertate sau față de care s-a dispus o astfel de măsură după această dată.

(2) În cazul persoanelor prevăzute la alin. (1), dacă soluția clasării sau a achitării a rămas definitivă anterior intrării în vigoare a prezentei legi, acțiunea pentru repararea pagubei poate fi introdusă în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a acesteia.

Art. V. — La articolul 13 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2002 privind Direcția Națională Anticorupție, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 244 din 11 aprilie 2002, aprobată cu modificări prin Legea nr. 503/2002, cu modificările și completările ulterioare, alineatul (5) se abrogă.

Art. VI. — La articolul 11 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 78/2016 pentru organizarea și funcționarea Direcției de Investigare a Infracțiunilor de Criminalitate Organizată și Terorism, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 938 din 22 noiembrie 2016, aprobată cu modificări prin Legea nr. 120/2018, alineatul (3) se abrogă.

Această lege a fost adoptată de Parlamentul României, în condițiile art. 147 alin. (2), cu respectarea prevederilor art. 75 și ale art. 76 alin. (1) din Constituția României, republicată.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR,

ALFRED-ROBERT SIMONIS

PREȘEDINTELE SENATULUI

NICOLAE-IONEL CIUCĂ

București, 5 iulie 2023.

Nr. 201.